I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 265/2010 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 25 март 2010 година

за изменение на Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген и на Регламент (ЕО) № 562/2006 по отношение на движението на лица с визи за дългосрочно пребиваване

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, букви б) и в) и член 79, параграф 2, буква а) от него,

като взеха предвид предложенията на Европейската комисия,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([1]),

като имат предвид, че:

(1) Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници ([2]) („Шенгенската конвенция“) установява правила относно визите за дългосрочно пребиваване, които позволяват на техните притежатели да преминават транзитно през територията на държавите-членки. Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) ([3]) установява условията за влизане на граждани на трети държави. Следва да бъдат предприети по-нататъшни мерки, за да бъде улеснено свободното движение на гражданите на трети държави, които притежават национални визи за дългосрочно пребиваване, в рамките на територията на държавите-членки, прилагащи изцяло достиженията на правото от Шенген („шенгенско пространство“).

(2) След влизането на гражданите на трети държави на тяхна територия държавите -членки следва своевременно да заменят визите за дългосрочно пребиваване с разрешения за пребиваване, за да могат гражданите на трети държави, които законно пребивават в дадена държава-членка въз основа на виза за дългосрочно пребиваване, да пътуват до други държави-членки по време на своя престой или да преминават транзитно през територията на други държави-членки, когато се завръщат в държавата си на произход. Въпреки това след влизането на гражданите на трети държави на тяхна територия все повече държави-членки не заменят визите за дългосрочно пребиваване с разрешения за пребиваване или ги заменят със значително забавяне. Това правно и фактическо положение има сериозни отрицателни последици за свободното движение в рамките на шенгенското пространство на гражданите на трети държави, които законно пребивават на територията на държава-членка въз основа на виза за дългосрочно пребиваване.

(3) С цел да бъдат преодолени затрудненията, с които се сблъскват гражданите на трети държави, пребиваващи на територията на държава-членка въз основа на виза за дългосрочно пребиваване, настоящият регламент следва да разшири по отношение на визите за дългосрочно пребиваване приложението на принципа на еквивалентност между разрешенията за пребиваване и визите за краткосрочно пребиваване, издавани от държавите-членки, прилагащи изцяло достиженията на правото от Шенген. Като следствие от това визата за дългосрочно пребиваване следва да има същите правни последици като разрешението за пребиваване по отношение на свободата на движение на притежателя ѝ в шенгенското пространство.

(4) Следователно гражданин на трета държава, притежаващ виза за дългосрочно пребиваване, издадена от държава-членка, следва да има право да пътува до други държави-членки за срок до три месеца в рамките на всеки шестмесечен период при същите условия като приложимите за притежателите на разрешение за пребиваване. Настоящият регламент не засяга правилата, уреждащи условията за издаване на визи за дългосрочно пребиваване.

(5) В съответствие със сегашната практика на държавите-членки в настоящия регламент се предвижда задължението държавите-членки да издават визи за дългосрочно пребиваване в единния формат за виза, предвиден в Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета ([4]).

([1]) Позиция на Европейския парламент от 9 март 2010 г. (все още непубликувана в *Официален вестник*) и решение на Съвета от 22 март 2010 г.

([2]) ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19.

([3]) ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 1.

([4]) ОВ L 164, 14.7.1995 г., стр. 1.

(6) Правилата за извършване на справка в Шенгенската информационна система и консултация с другите държави-членки в случай на сигнал при обработването на заявление за издаване на разрешение за пребиваване следва да се прилагат и при обработване на заявленията за издаване на визи за дългосрочно пребиваване. Затова свободата на движение на притежателите на визи за дългосрочно пребиваване в другите държави-членки не следва да представлява допълнителен риск за сигурността на държавите-членки.

(7) Шенгенската конвенция и Регламент (ЕО) № 562/2006 следва да бъдат съответно изменени.

(8) Настоящият регламент няма за цел да обезкуражава държавите-членки да издават разрешения за пребиваване и не засяга задължението на държавите-членки да издават разрешения за пребиваване за някои категории граждани на трети държави, както е предвидено в други инструменти на Съюза, а именно: Директива 2005/71/ЕО ([1]), Директива 2004/114/ЕО ([2]), Директива 2004/38/ЕО ([3]), Директива 2003/109/ЕО ([4]) и Директива 2003/86/ЕО ([5]).

(9) В съответствие с Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни ([6]), граждани на трети страни, които пребивават незаконно на територията на държава-членка и притежават валидно разрешение за пребиваване или друго разрешение, което предоставя право на пребиваване, издадено от друга държава-членка, като например виза за дългосрочно пребиваване, следва да бъдат задължени незабавно да отидат на територията на тази друга държава-членка.

(10) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно установяването на правила за свободното движение на лица с визи за дългосрочно пребиваване, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно, поради неговия обхват и последици, може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

(11) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално от Хартата на основните права на Европейския съюз. Той следва да се прилага в съответствие със задълженията на държавите-членки по отношение на международна закрила и забраната за връщане (non-refoulement).

(12) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген ([7]), което попада в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия за прилагане на посоченото споразумение ([8]).

(13) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген ([9]), което попада в областта, посочена в член 1, букви Б и В от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета ([10]).

(14) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, което попада в областта, посочена в член 1, букви Б и В от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/261/ЕО на Съвета ([11]).

(15) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент, не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от този протокол, дали да го въведе в националното си право.

([1]) Директива 2005/71/ЕО на Съвета от 12 октомври 2005 г. относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност (ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 15).
([2]) Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност (ОВ L 375, 23.12.2004 г., стр. 12).
([3]) Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребиват свободно на територията на държавите–членки (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77, поправена версия в ОВ L 229, 29.6.2004 г., стр. 35).
([4]) Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 г. относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни (ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 44).
([5]) Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, 3.10.2003 г., стр. 12).
([6]) ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98.
([7]) ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.
([8]) ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31.
([9]) ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.
([10]) ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1.
([11]) ОВ L 83, 26.3.2008 г., стр. 3.

(16) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген [1]; следователно Обединеното кралство не участва в неговото приемане, не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.

(17) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген [2]; следователно Ирландия не участва в неговото приемане, не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(18) По отношение на Кипър, настоящият регламент представлява акт, основан на достиженията на правото от Шенген или свързан с тях по друг начин по смисъла на член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г.

(19) Настоящият регламент представлява акт, основан на достиженията на правото от Шенген или свързан с тях по друг начин по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2005 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Шенгенската конвенция се изменя, както следва:

1. Член 18 се заменя със следното:

„*Член 18*

1. Визите за престой над три месеца („визи за дългосрочно пребиваване“) са национални визи, издадени от някоя от държавите-членки в съответствие с националното ѝ право или правото на Съюза. Тези визи се издават в единния формат за визи, предвиден в Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета (*), като в началото се посочва типът на визата чрез вписване на буквата „D“. Те се попълват при спазване на съответните разпоредби от приложение VII към Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (**).

2. Визите за дългосрочно пребиваване имат срок на валидност от не повече от една година. Ако дадена държава-членка допусне престой на чужд гражданин за срок от повече от една година, преди изтичането на срока на валидност на визата за дългосрочно пребиваване тя се заменя с разрешение за пребиваване.

(*) ОВ L 164, 14.7.1995 г., стр. 1.
(**) ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1.“

2. Член 21 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Чуждите граждани, които притежават валидно разрешение за пребиваване, издадено от някоя от държавите-членки, могат на основание на това разрешение и на валиден пътен документ да се движат свободно до три месеца в рамките на всеки шестмесечен период на територията на другите държави-членки, при условие че отговарят на условията за влизане, посочени в член 5, параграф 1, букви а), в), и д) на Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (*) и не са включени в националния списък на сигнали на съответната държава-членка.

(*) ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 1.“;

б) след параграф 2 се вмъква следният параграф:

„2а. Правото на свободно движение, предвидено в параграф 1, се прилага и по отношение на чужди граждани, които притежават валидна виза за дългосрочно пребиваване, издадена от някоя от държавите-членки съгласно предвиденото в член 18.“

3. Член 25 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Когато дадена държава-членка предвижда издаване на разрешение за пребиваване, тя трябва систематично да извършва търсене в Шенгенската информационна система. Когато някоя държава-членка предвижда издаване на разрешение за пребиваване на чужд гражданин, за който е подаден сигнал за целите на отказ за влизане, тя предварително се консултира с държавата-членка, която е подала сигнала, и взема предвид нейните интереси; разрешението за пребиваване се издава само когато има сериозни основания, а именно такива от хуманитарен характер или свързани с международни задължения.

Когато разрешението за пребиваване бъде издадено, държавата-членка, която е подала сигнала, оттегля сигнала, но въпреки това може да включи съответния чужд гражданин в националния си списък на сигнали.“;

[1] ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43.
[2] ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20.

б) след параграф 1 се вмъква следният параграф:

„1а. Преди подаването на сигнал за целите на отказ на влизане по смисъла на член 96 държавите-членки проверяват националните си регистри за издадени визи за дългосрочно пребиваване или разрешения за пребиваване.“;

в) добавя се следният параграф:

„3. Параграфи 1 и 2 се прилагат по отношение на визи за дългосрочно пребиваване.“

Член 2

Член 5 на Регламент (ЕО) № 562/2006 се изменя, както следва:

1. в параграф 1 буква б) се заменя със следното:

„б) да притежават валидна виза, ако такава се изисква съгласно Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите-членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване (*), с изключение на случаите, когато те притежават валидно разрешение за пребиваване или валидна виза за дългосрочно пребиваване.

(*) ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1.“

2. в параграф 4 буква а) се заменя със следното:

„а) на граждани на трети страни, които не отговарят на условията, посочени в параграф 1, но притежават разрешение за пребиваване, виза за дългосрочно пребиваване или виза за повторно влизане, издадени от някоя от държавите-членки, или - когато това се изисква, разрешение за пребиваване или виза за дългосрочно пребиваване и виза за повторно влизане, се разрешава влизане на териториите на другите държави-членки за транзитно преминаване с цел достигане територията на държавата-членка, която е издала разрешението за пребиваване, визата за дългосрочно пребиваване или визата за повторно влизане, освен ако имената им са включени в националния списък на сигнали на държавата-членка, чиято външна граница лицата се стремят да преминат, и ако сигналът е придружен от указание за отказ за влизане или транзитно преминаване;“.

Член 3

Настоящият регламент не засяга задължението на държавите-членки да издават разрешения за пребиваване на граждани на трети държави съгласно предвиденото в други инструменти на Съюза.

Член 4

Комисията и държавите-членки предоставят на заинтересованите граждани на трети държави изчерпателна и точна информация относно настоящия регламент.

Член 5

До 5 април 2012 г. Комисията представя пред Европейския парламент и пред Съвета доклад относно прилагането на настоящия регламент. Ако е уместно, докладът се придружава от предложение за изменение на настоящия регламент.

Член 6

Настоящият регламент влиза в сила на 5 април 2010 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите-членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на 25 март 2010 година.

За Европейския парламент
Председател
J. BUZEK

За Съвета
Председател
D. LÓPEZ GARRIDO